

Tekenen met Licht

It's your time to shine!

Colofon

Inhoud en samenstelling
Patrick Couwenberg van 4XM

www.workshopstartpagina.nl
info@workshopstartpagina.nl

Tekenen met licht

Inleiding

Tekenen met licht!

We gebruiken een spiegelreflex fotocamera met een lange sluitertijd, waardoor we met alles wat licht geeft in de lens van de camera kunnen schijnen en je deze lichtlijnen in de foto gaat zien.

Sluitertijd is het lang opengeklapt staan van de spiegel in de camera.

Hoe langer deze spiegel open staat, hoe meer licht er binnen komt.

Als de ruimte donker is, komt er alleen het licht van zaklampjes of ander licht binnen.

Je ziet dan een donkere foto met licht lijnen.

Zo kunnen we deze spiegel zelfs 30 seconden open zetten en in 30 seconden een mooie tekening maken.

Inhoud van het project

- Les 1 Introductieles: introductie Workshop Tekenen met licht
- Les 2 Workshop: Workshop Tekenen met licht
- Les 3 Verwerkingsles: Reflectie

Projectdoelen

- De leerling kan benoemen wat Tekenen met licht is.
- De leerling heeft ontdekt dat je door samen te werken en goed eindresultaat kan neerzetten.
- De leerling heeft ervaren hoe een werkproces in elkaar steekt.
- De leerling presenteert zichzelf steeds voor de groep
- De leerling heeft kennisgemaakt met de subcultuur Light Graffiti.

Kerdoelen

Proberen, durven en voor de groep staan.

Les 1 Introductieles (iedere les op een nieuwe pagina)

Lesdoelen

- Leerlingen maken kennis met Tekenen met licht
- De leerlingen worden aangespoord eenvoudige maar grappige lampjes of lichtbronnen van huis mee te nemen naar les 2
- De leerlingen bedenken zelf wat ze willen weten en verwachten over dit thema

Werkwijze

Klassikaal

Duur

De les duurt 30 minuten

Benodigheden

- Digibord of beamer met computer en projectiescherm
- Geluidsboxen
- Internetverbinding
- Bijlage 1 geprint voor elke leerling 1 exemplaar

Voorbereiding docent

Doornemen van deze lesbrief.

De docent dient de video's vooraf te bekijken.

De docent moet de opdracht duidelijk kunnen uitleggen en meespelen.

Kern

Docent begint met een woordweb op het bord en stelt de vraag aan de groep:

'Wat is Tekenen met Licht?'

De docent probeert de leerlingen al zoveel mogelijk te laten bedenken. Vul de vraag eventueel aan met vragen als; Hoe gaat het eindresultaat eruit zien denken jullie? (foto met in diverse kleuren lichtstrepen) Wat voor apparatuur heb je nodig denken jullie? (fotocamera en lampjes)

Je mag eventueel al uitleg geven wat bij de 'inleiding' staat, maar uiteraard kan ook de docent Tekenen met Licht dit doen in les 2.

Als er ergens niet alles juist of volledig op wordt beantwoord is dat juist geen probleem. Na het bekijken van de video's kom je terug op het woordweb en kunnen er nog onderdelen worden aangevuld.

Laat de volgende video zien:

<https://www.youtube.com/watch?v=2mpDz1pZPvU>

Vul hierna het woordweb aan met de volgende vragen; Wat zag je? Wat willen ze toevoegen aan het woordweb? Is het duidelijker wat het is?

Leg uit dat de leerlingen ook lampjes vanuit huis mogen meenemen.

Ter inspiratie geef je de volgende video:

Tot 1 minuut 20

<https://www.youtube.com/watch?v=qfFuP9sDQpk>

Korte afsluitende oefening:

Speel met de leerlingen het spel 'Draw Something'.

Teken en raad spel. Dit is ter oefening om te werken met het snel tekenen van vormen die makkelijk te herkennen zijn.

Dit doe je in 2 rondes:

1^e ronde:

Fluister een woord in het oor van een leerling of laat ze zelf iets bedenken wat ze om de beurt op het bord moeten tekenen. 1 tekenaar tegelijk voor de groep. De woorden moeten zo snel mogelijk worden geraden.

Bij deze ronde mag het krijtje niet van het bord worden gehaald. De tekening bestaat dus uit 1 aan elkaar vast zittende streep. Ze moeten dus logisch in volgorde zo eenvoudig mogelijk tekenen. Dit is een goede oefening om straks snel met zaklampen een goed resultaat te krijgen.

2^e ronde:

Hetzelfde als ronde 1 met een nieuw bedacht woord, maar bij deze ronde mag het krijtje niet van het bord worden gehaald. De tekening bestaat dus uit 1 aan elkaar vast zittende streep. Ze moeten dus logisch in volgorde zo eenvoudig mogelijk tekenen. Dit is een goede oefening om straks snel met zaklampen een goed resultaat te krijgen.

Invullen bijlage 1 en klassikaal kort behandelen (vragen doornemen).

Les 2

Lesdoelen

- De leerling kan benoemen wat Tekenen met licht inhoudt.
- De leerling durft voor de groep een discipline te doen die ze nog niet kennen.
- De leerling heeft ervaren hoe een werkproces in elkaar steekt.
- De leerling heeft kennis gemaakt met de subcultuur Light Graffiti

Werkwijze

Analyseren en receptief: de leerlingen krijgen uitleg over de cultuur
Receptief, reflectief en creërend: de leerlingen gaan voor de klas oefenen en presenteren (Klassikaal werken en presenteren)

Duur

De les duurt 50 minuten

Benodigheden

De workshopleider heeft een eigen ruimte en gaat niet langs verschillende klaslokalen wanneer er meerdere workshops op 1 dag plaatsvinden.

De ruimte moet helemaal donker zijn. Er mag geen licht binnenkomen via deuren, ramen, kieren etc. Landbouwplastic kan handig zijn.

De stoelen van de leerlingen staan in een 'U'-vorm opgesteld dat iedere leerling elkaars gezicht kan zien. De opening van de 'U' is waar de docent staat. Dit is voor een lege muur.

Zorg ervoor dat de docent een lege muur (dus geen posters, deur, raam) ter beschikking heeft. Dit is namelijk de achtergrond van de foto. Des te strakker de muur. Des te beter de foto's

Er moet een beamer aanwezig zijn waar een laptop op kan worden aangesloten. De docent heeft zelf een Mac laptop bij zich met een verloopstukje die aan de kabel van de aanwezig beamer moet worden aangesloten. Zorg er dus voor dat deze kabel lang genoeg is. De beamer mag naar een andere muur schijnen dan de muur waar de leerlingen met de gezichten naar toe zitten.

Er moet 1 stopcontact aanwezig zijn.

Verder heeft de docent alle benodigheden bij zich.

De docent moet maximaal 30 minuten van tevoren in het lokaal kunnen om zijn spullen op te bouwen. De stoelen, de verduistering en beamerkabel moeten dan al gereed zijn.

Bij elke workshop is een docent van school aanwezig die de leerlingen kent en zo nodig orde kan handhaven.

Bijlage 1 van iedere leerling meegenomen.

Inhoud van de les

- Uitleg over Teken en met licht / Light graffiti
- Oefenen en behandelen van diverse technieken
- Klassikaal technieken oefenen in rondes
- Samenwerken om in een groepje 1 tekening te maken

Les 3 Verwerkingsles

Lesdoelen

- Leerlingen reflecteren op dat wat ze geleerd hebben.

Werkwijze

Klassikaal

Duur

De les duurt 15 minuten

Benodigheden

Bijlage 2 uitgeprint voor elke leerling 1.

Kern

Laat de leerlingen de bijlage 2 invullen.

Na het invullen laat de docent voor iedere vraag een willekeurige leerling antwoord geven.

Mocht hier discussie of een gesprek over ontstaan, kun je dit aanhouden/afkappen wanneer nodig.

Bijlage 1 Werkblad les 1: introductie

Lijkt de workshop je leuk?

Wat verwacht je te moeten doen tijdens de workshop?

Welke vraag wil je de Teken met licht docent stellen?

Bijlage 2 Werkblad les 3: Refelectie

Wat vond je van de workshop van de workshop Teken met licht?

Kun je uitleggen hoe het werkt?

Hoe vond je het om voor de groep te tekenen?

Hoe ging het maken van een tekening in een groepje?

Was het moeilijker of makkelijker dan je had verwacht?

Zou je vaker willen tekenen met licht en wat zou je dan willen leren?